ΣΧΟΛΗ
Ι. Μ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΥ
ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗΡΙΟ

δελτίο

ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΣΧΟΛΕΙΟΥ ΚΑΙ ΓΟΝΕΩΝ

ΑΡ.ΦΥΛΛΟΥ 18 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 1997

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

- ***Οι εκπαιδευτικές αλλαγές στη Σχολή μας: Προοπτικές και προσδοκίες***
- ***Η Ευρωπαϊκή Εκπαιδευτική πολιτική και η αναγνώριση της ισοτιμίας των διπλωμάτων***
- ***Λογοτεχνικό Εργαστήρι: Μάθημα για τον Ι.Γρυπάρη σε ταινία της ΕΤ2***
- ***Εκπαιδευτικές δραστηριότητες- Ειδήσεις***
- ***Η Σελίδα των Αποφοίτων***
- ***Βιβλία-Βιβλιοαναγνώσεις***
- ***Επιστολή του κ. Μ.Δ. Στασινόπουλου, π. Προέδρου της Δημοκρατίας***
- ***Μουσικές Αναγνώσεις: Ο Don Giovanni του W.A.Mozart***

ΔΕΛΤΙΟ
ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ
ΣΧΟΛΕΙΟΥ ΚΑΙ ΓΟΝΕΩΝ

έκδοση
της Σχολής Ι.Μ.Παναγιωτόπουλου
Ν.Λύτρα 14 - 154 52 Π. Ψυχικό
Τηλ.: 6776010 - 6666117

Υπεύθυνος σύμφωνα με το νόμο:
Α.Ι.Παναγιωτόπουλος

Υπεύθυνοι ύλης:
Σ. Κουτσούνης, Γ. Νικολάου

Επιμέλεια: Π. Υφαντής

ΒΙΒΛΙΟ-ΑΝΑΓΝΩΣΕΙΣ

ΠΑΝ. Χ. ΔΟΡΜΠΑΡΑΚΗ, *Λεξικό της Νεοελληνικής, Ετυμολογικό - Ερμηνευτικό, Κατά Ετυμολογικές Οικογένειες*, Εκδόσεις ΣΠΟΥΔΗ, Αθήνα 1994, Β΄ έκδοση

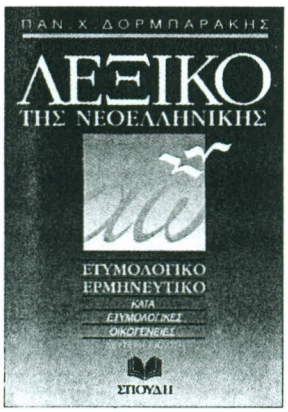

Από τις εκδόσεις ΣΠΟΥΔΗ κυκλοφόρησε σε δεύτερη έκδοση με διορθώσεις και προσθήκες το *Ετυμολογικό-Ερμηνευτικό Λεξικό της Νεοελληνικής* του γνωστού φιλόλογου και συγγραφέα Παν. Χ. Δορμπαράκη.

Πρόκειται για έναν καλαίσθητο και χρηστικό τόμο που περιλαμβάνει το σύνολο σχεδόν των λέξεων της Νέας Ελληνικής (λόγιας και δημοτικής προέλευσης), τόσο του γραπτού όσο και του προφορικού λόγου, και απευθύνεται σε κάθε δέκτη που μελετά τη γλώσσα μας ή ενδιαφέρεται για τη σωστή χρήση της.

Το *Λεξικό της Νεοελληνικής* του Δορμπαράκη όπως και το αντίστοιχο της Αρχαίας Ελληνικής του ίδιου συγγραφέα παρουσιάζει μια ιδιομορφία-πρωτοτυπία σε σχέση με τα υπόλοιπα λεξικά: αντί να παρατάσσει, όπως συνήθως συμβαίνει, μεμονωμένες λέξεις με την ετυμολογία και τα ερμηνεύματά τους, διατάσσει το λεξιλογικό υλικό κατά ομάδες λέξεων της ίδιας ετυμολογικής καταγωγής, κατά ετυμολογικές δηλαδή οικογένειες.

Έτσι, σε κάθε λήμμα μετά τη ριζική ή αρχική λέξη παρατίθενται τα παράγωγα και εν συνεχεία τα σύνθετα με τη ριζική λέξη ως πρώτο συνθετικό, καθώς και τα παρασύνθετα μέσα σε παρένθεση μετά από κάθε σύνθετο. Η ετυμολογία σημειώνεται μέσα σε αγκύλες για τη ριζική/αρχική λέξη και μέσα σε παρένθεση για το β΄ συνθετικό των συνθέτων - το α΄ συνθετικό πολύ σωστά δεν επαναλαμβάνεται, ώστε να αποφεύγεται η φορτική επανάληψη των ίδιων λέξεων αλλά και να εξοικονομείται χώρος. Μετά από κάθε λέξη ακολουθούν τα ερμηνεύματα, οι σημασίες δηλαδή που προσέλαβαν οι λέξεις με τη διαδρομή του χρόνου.

Ας δούμε ένα παράδειγμα: στο λήμμα *βίβλος* ακολουθούν κατά αλφαβητική σειρά τα παράγωγα: *βιβλικός, βιβλίο*, τα παράγωγα από το *βιβλίο: βιβλιακός, βιβλιάριο* και στη συνέχεια, πάλι αλφαβητικά, τα σύνθετα που έχουν την αρχική λέξη ως πρώτο συνθετικό: *βιβλιεμπόριο, βιβλιογραφία, βιβλιοδέτης, βιβλιοθήκη, βιβλιοθηκάριος, βιβλιοθηκονομία, βιβλιοθήρας, βιβλιοκάπηλος, βιβλιοκρισία, βιβλιολάτρης, βιβλιολογία, βιβλιομανής, βιβλιοπώλης, βιβλιοπωλείο, βιβλιόσημο, βιβλιοφάγος, βιβλιόψειρα*, ενώ εντάσσονται κάθε φορά και τα παράγωγα από σύνθετα, δηλ. τα παρασύνθετα: το *βιβλιοδέτης*, ας πούμε, ακολουθούν αλφαβητικά σε παρένθεση τα: *βιβλιοδεσία, βιβλιοδετικός, βιβλιοδετώ*. Επομένως, όπως επισημαίνει ο συγγραφέας στον Προϊδεασμό του: «Η κατάταξη των λημμάτων αποτελεί συμβιβασμό της αλφαβητικής και ετυμολογικής θέσης των λέξεων», πράγμα που σημαίνει ότι με την παρουσίαση όλων των στοιχείων της ταυτότητας μιας λέξης, διευκολύνεται κατά πολύ ο αναγνώστης και στην κατανόηση και στη σωστή γραφή και στην ακριβή ερμηνεία μέσω της ετυμολογικής ανάλυσης.

Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι η επιστημονική θεμελίωση του έργου καθώς και η ευρύτητα πνεύματος, με την οποία ο συγγραφέας αντιμετωπίζει το υλικό του, καθιστούν το *Ετυμολογικό-Ερμηνευτικό Λεξικό* σπουδαίο επίτευγμα, το οποίο συμβάλλει καθοριστικά στη σχετική βιβλιογραφία. Επιπλέον, λόγω των προβλημάτων και των προβληματισμών που ανακύπτουν στον τομέα της γλώσσας, αποτελεί πολύτιμο βοήθημα για κάθε μέλος της γλωσσικής μας κοινότητας, το οποίο και δέχεται τη γλώσσα μας ως ζωντανό οργανισμό, άρα εξελισσόμενο και μεταβαλλόμενο διαρκώς, και αντιστέκεται στις όποιες άκριτες απλουστεύσεις και ασχημονίες που πολλές φορές διαπράττονται στον τομέα αυτόν.

Στάθης Κουτσούνης